

1 Czy muszę skierować sprawę do sądu czy istnieje alternatywne rozwiązanie?

Włoski system prawny gwarantuje możliwość wniesienia sprawy do sądu. Jest to ogólny mechanizm ochrony praw.

W niektórych sprawach wskazane jest jednak, aby w pierwszej kolejności podjąć próbę mediacji z pomocą adwokata, a dopiero gdy to rozwiązanie okaże się nieskuteczne, można wnieść sprawę do sądu. Do takich spraw zaliczamy: spory dotyczące wspólnot mieszkaniowych, praw majątkowych, podziału majątku, spadków, umów rodzinnych, najmu lub dzierżawy, pożyczki na użytek osobisty, dzierżawy komercyjnej, roszczeń odszkodowawczych z tytułu błędów lekarskich, zniesławienia w prasie lub innych mediach oraz spory dotyczące umów ubezpieczeniowych, bankowych i finansowych.

Innym rozwiązaniem jest arbitraż, w przypadku którego sprawę rozpoznaje prywatny arbiter wyznaczony przez strony sporu. Zastosowanie arbitrażu jako rozwiązania alternatywnego dla wniesienia sprawy do sądu musi zostać uzgodnione przez zainteresowane strony.

2 Czy istnieje termin, w czasie którego należy wnieść sprawę do sądu?

Zastosowanie mają różne terminy w zależności od rodzaju roszczenia. Standardowy termin wynosi 10 lat, chociaż w przypadku niektórych rodzajów roszczeń obowiązują krótsze terminy (art. 2934–2961 kodeksu cywilnego).

3 Czy powinienem skierować sprawę do sądu w danym państwie członkowskim?

Aby uzyskać prawomocny wyrok kończący spór, należy wnieść sprawę do sądu. W celu ustalenia sądu właściwego należy rozważyć rodzaj sporu oraz krajowe i unijne przepisy regulujące właściwość sądów.

4 Jeżeli tak, do którego sądu w tym państwie członkowskim należy się zwrócić, biorąc pod uwagę moje miejsce zamieszkania i miejsce zamieszkania drugiej strony lub inne aspekty mojej sprawy?

Co do zasady sądem właściwym jest sąd miejsca zamieszkania pozwanego. Jest to zasada właściwości miejscowej, która określa tak zwaną właściwość ogólną dla osób fizycznych (*foro generale delle persone fisiche*). W zależności od wartości przedmiotu sporu (*competenza per valore*) lub rodzaju sporu (*competenza per materia*) należy zwrócić się do sądu szczególnego na danym obszarze (do sądu, w którym orzekają sędziowie pokoju (*giudice di pace*) lub sądu powszechnego (*tribunale*) orzekającego w składzie jednego sędziego lub kilku sędziów) lub do sądu spoza właściwości ogólnej dla osób fizycznych (w takiej sytuacji mówi się o wyłącznej właściwości miejscowej (*competenza per territorio inderogabile*)).

Zob. arkusz [informacyjny dotyczący właściwości](#).

5 Do którego sądu w danym państwie członkowskim powinienem się zwrócić, uwzględniając charakter sprawy i wartość przedmiotu sporu?

Sprawy dotyczące ruchomości o wartości przedmiotu sporu nieprzekraczającej 5 000 EUR rozpatrują sędziowie pokoju (*giudice di pace*). Sędzia pokoju jest również właściwy w sprawach, w przypadku których wartość przedmiotu sporu nie przekracza 20 000 EUR, jeżeli dotyczą one odszkodowania z tytułu szkody spowodowanej ruchem pojazdów i łodzi. Sprawy, w przypadku których wartość przedmiotu sporu jest większa, rozstrzyga sąd powszechny (*tribunale*), w którym zasiada jeden sędzia. Niektóre sprawy są przydzielane sędziom pokoju (art. 7 ust. 3 kodeksu postępowania cywilnego), sądowi powszechnemu orzekającemu w składzie jednego sędziego (art. 409 kodeksu postępowania cywilnego) lub sądowi powszechnemu orzekającemu w składzie kilku sędziów (art. 50-bis kodeksu postępowania cywilnego) niezależnie od wartości przedmiotu sporu.

Zob. arkusz [informacyjny dotyczący właściwości](#).

6 Czy mogę wytoczyć powództwo osobiście czy też muszę to zrobić przez zastępcę procesowego, na przykład adwokata?

Zasadniczo należy korzystać z zastępstwa procesowego, ponieważ istnieje przymus adwokacki (*obbligo di difesa tecnica*). Zasada ta nie ma zastosowania w przypadku drobnych roszczeń (roszczeń o wartości nieprzekraczającej 1 100 EUR rozpatrywanych przez sędziego pokoju) ani w przypadku strony, która jest wykwalifikowanym adwokatem (art. 86 kodeksu postępowania cywilnego).

7 Aby wszczęć postępowanie, do kogo powinienem skierować powództwo: do biura podawczego, do kancelarii sądu czy do innego organu administracji?

Pozew musi być skierowany do drugiej strony i należy go wnieść do właściwego sekretariatu sądu.

8 W jakim języku należy złożyć pozew? Czy można to zrobić ustnie czy też wyłącznie na piśmie? Czy można przesłać pozew faksem lub pocztą elektroniczną?

Pozew można złożyć ustnie jedynie w przypadku roszczeń rozpatrywanych przez sędziego pokoju (art. 316 kodeksu postępowania cywilnego). We wszystkich innych przypadkach pozew musi być złożony na piśmie w języku włoskim. Pozwu nie można przesłać faksem ani pocztą elektroniczną.

9 Czy istnieją specjalne formularze służące do wnoszenia pozwu, a jeżeli nie, to w jaki sposób należy przedstawić sprawę? Czy są jakieś elementy, które należy uwzględnić?

Nie istnieją żadne gotowe formularze. Pozew musi zawierać oznaczenie stron, oznaczenie sądu, przedmiot sporu i tytuł.

10 Czy należy uiścić opłaty na rzecz sądu? Jeżeli tak, to w jakim terminie? Czy muszę uregulować honorarium adwokata już w momencie wnoszenia pozwu?

Należy uiścić opłatę na rzecz skarbu państwa, której wysokość będzie uzależniona od wartości przedmiotu sporu w momencie wniesienia pozwu (jednorazowa opłata zgodnie ze skonsolidowaną ustawą o kosztach prawnych, dekret prezydencki nr 115/2002).

Kwota i termin płatności honorarium adwokackiego zależą od ustaleń dokonanych bezpośrednio z adwokatem.

11 Czy można zwrócić się o pomoc prawną?

O pomoc prawną mogą zwracać się zarówno obywatele Włoch, jak i cudzoziemcy, jeżeli spełniają wymogi prawne dotyczące dochodów (skonsolidowana ustawa o kosztach prawnych, dekret prezydencki nr 115/2002).

12 Od którego momentu powództwo uznaje się oficjalnie za wytoczone? Czy można otrzymać od organów potwierdzenie, że sprawa została wniesiona do sądu w prawidłowy sposób?

Pozew uznaje się za wniesiony

w momencie jego doręczenia pozwanemu w przypadku pisma procesowego (*atto di citazione*) skierowanego do drugiej strony;

w momencie jego złożenia w sekretariacie sądu, w przypadku wniosku skierowanego do sądu (*ricorso*).

Sąd nie bada, czy sprawa została wniesiona w odpowiedni sposób, aż do czasu rozprawy, kiedy to możliwe będzie przesłuchanie obu stron.

13 Czy można uzyskać dokładne informacje na temat terminów dalszych etapów postępowania (takich jak termin stawienia w sądzie)?

Termin na potwierdzenie stawiennictwa w sądzie oraz terminy na podjęcie innych działań przez strony lub przez sąd są określone w kodeksie postępowania cywilnego. Każdy sąd stosuje te zasady odrębnie na każdym etapie postępowania lub poprzez ustalenie ogólnego harmonogramu postępowania (art. 81-bis dekretu wykonawczego do kodeksu postępowania cywilnego).

Powiązane załączniki

[artykuły kodeksu postępowania cywilnego na temat wniesienia sprawy do sądu](#) (84 Kb)

Ostatnia aktualizacja: 21/01/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.